

79 . Feldioara | Județ: Brașov | Punct: Biserica evanghelică (sector B) | Anul: 2006

Anul: 2006

Cod RAN: 40964.05

Perioade: Evul Mediu

Epoci: Epoca medievală timpurie, Evul Mediu

Categorii sit: Religios, ritual și funerar

Autori: Adriana Ioniță

Instituții: Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București

Raport

Feldioara este cunoscută sub două nume total diferite. Cel de Földvár, în versiune românească Feldioara, are sensul de "cetate de pământ" în limba maghiară. Al doilea nume, folosit de coloniștii germani, este Marienburg - Cetatea Sfintei Marii - și datează, probabil, din anul 1211, de la instalarea cavalerilor teutoni în Țara Bârsei, știut fiind că Sf. Maria a fost patroana ordinului cruciat. Situl istorico-arheologic (suprapus de așezarea actuală) se află pe o terasă înaltă de cca. 20 m care înaintea ca un pînten de la V la E în lunca Oltului. Situl cuprinde mai multe epoci: neolitic, epoca bronzului, Hallstatt, La Tene, epocă romană și medievală.

Șantierul arheologic a fost organizat de IAB în vara anului 1990, sub conducerea regretatului dr. Radu Popa, cu colaborarea Direcției Monumentelor Arheologice și a Siturilor Istorice (1990-1993) și a Muzeului Militar Național (1991-1995), cuprinzând de-a lungul vremii mai multe sectoare de lucru marcate cu litere de la A la F: sectorul A (1990-1991) - marginea de SE a terasei, a arealului determinat de marele șanț de apărare, viza în principal surprinderea zidului de incintă al așezării medievale; sectorul B (1990-1991, 1998-1999, 2006) - amplasat în jurul basilicii romanice; sectorul C (1990) - situat în grădina casei parohiale; sectorul D (1990-1995) - piațeta de plan aprox. trapezoidal care se află între basilica romanică (biserica evanghelică) și casa parohială evanghelică; sectorul E (1991) - marginea vestică a teritoriului delimitat de marele șanț de apărare; sectorul F (1991-1995) - cetatea, situată în extrema estică a platoului pe care se află satul.

În anii 1998 - 1999, datorită faptului că monumentul era afectat de o ciupercă, s-au mai efectuat cercetări punctuale la biserica evanghelică (sector B) pentru obținerea unor date tehnice privind un proiect de restaurare, nematerializat în cele din urmă.

Sector B

Campania s-a desfășurat în perioada august-septembrie 2006, fiind finanțată de către Fundația Habermann. Obiectivul urmărit era surprinderea limitei vestice a necropolei aparținând primilor coloniști germani din secolul al XII-lea și a unor eventuale fundații de la construcții ce au existat cândva în curtea bisericii.

S-au continuat cercetările în curtea bisericii, întrerupte în 1999 din motive financiare. S-a deschis o secțiune (SI/2006) de 10 x 2 m în partea de S a curții orientată N-S completată cu o casetă în afara curții.

Au fost cercetate 20 de complexe; 4 morminte din a doua jumătate a sec. al XII-lea și 16 morminte din sec. XIV-XVII. Mormintele din secolul al XII-lea fac parte din necropola cercetată în afara incintei (sector D - 1991-1995 - 109 morminte), dar care continuă și în curtea bisericii (după cum s-a văzut în campania din 1998 - 9 morminte) și ca atare au fost numerotate în continuare începând cu M.119. Toate cele patru morminte sunt în decubit dorsal, brațele pe lângă corp, picioarele întinse, orientate VE. Trei dintre acestea M.119, M.120, M.121 au avut nișă în dreptul capului în vreme ce M.122 nu a avut nișă (poate fi mai târziu sec. XIII-XIV). Mormintele respective sunt fără inventar, în M.120 găsindu-se însă un vârf de săgeată de fier

(tipul cu trei aripioare), pătruns din spate între coaste și care probabil a cauzat moartea persoanei.

Mormintele mai târzii se deosebesc de cele din secolul al XII-lea prin faptul că nu au nișă în dreptul capului, iar brațele sunt puse pe piept sau abdomen. Foarte multe morminte au fost deranjate de înmormântări ulterioare, în câteva dintre ele găsindu-se resturi de lemn și cuie de fier de la sicrie. Un singur mormânt M.13/2006 a avut inventar cinci inele de bronz (4 verigi simple și unul cu chaton - probabil sec. XIV-XV) și o verigă mai mică, tot de bronz, în zona abdomenului. De la mormintele deranjate, fără a putea preciza complexul, s-au mai găsit: un inel verigă de bronz, asemănător cu cele patru din M.13/2006, precum și un altul dintr-un metal alb (argint?), ce pare a fi însă modern.

Sub actualul zid de incintă a apărut fundația unei construcții care continuă în afara incintei și pare a intra sub drumul asfaltat. Fundația este alcătuită din bolovani de piatră legați cu mortar var-nisip și are grosimea de cca. 0,80-1 m. În stadiul actual al cercetărilor nu putem preciza cronologia și la ce a servit această construcție, ci doar că deasupra ei au fost găsite fragmente ceramice aparținând sec. XVI-XVII, ceea ce dovedește faptul că în această perioadă a fost demantelată.

În afara materialelor deja menționate s-au mai găsit fragmente ceramice aparținând mai multor epoci: bronzului, romană și medievală. Depunerile din epoca romană sunt foarte consistente 0,50-0,60 m, din ele rezultând în afara ceramicii și câteva fragmente de sticlă. Datorită numărului mare de înmormântări practicate în această zonă a curții bisericii, materialele sunt foarte amestecate și nu putem avea nici o stratigrafie care să ne permită stabilirea de raporturi între fundația apărută sub zidul de incintă și diferitele faze de construcție ale bisericii. Campania viitoare, probabil, ne va ajuta să obținem date în plus în ceea ce privește această construcție.

Obiectivul urmărit în 2007 este același ca și în 2006, la care se adaugă posibilitatea de a lua probe de sol pentru un studiu paleobotanic în colaborare cu o instituție din străinătate.

Materialele arheologice rezultate în urma campaniei se află în depozitele IAB.

Informații suplimentare online

[Raportul 3655 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
